

tegn

3/12 - et magasin for Skjold menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

God
pinse
– god
sommer!

Mann med meninger

Psykiater, forfatter og teolog Atle Roness er nå 72, men har slett ikke lagt «inn årene». Møt en engasjert pensjonist. Side 6-7

Oppdrag i Romania

De frivillige i UiOs Romania-prosjekt får mange inntrykk fra et motsetningsfylt, men gjestfritt land. Side 10-11

På virkelig gamle tomter

1200-tallets Birke-land kirke lå trolig nord for Vallaheien. 3. juni er det fri-luftsgudstjeneste på den urgamle kirketomten. Side 14-15

Kulehode med rettetast

Jeg tror dette var slagordet i en reklame for lenge siden. Den gang det var skrivemaskiner i verden.

REFLEKSJON AV BJØRN MOE

I dag er det ordlister og retteprogram i skriveprogrammet, og selv for smådyslektikere så hjelper det langt på vei. Aller sikrest er det allikevel å få noen til å hjelpe seg. Så blir det rett, og så blir det bra, og så har vi gått ett stykke vei sammen, gjort noe sammen, fått til noe sammen. Som kanskje også andre kan ha glede og nytte av.

Gudstjenestereformen er i ferd med å finne sin løsning også i Skjold. Mange forslag både til ord og musikk er «sjekket ut av saken», og vi begynner å se hva vi muligens vill sitte igjen med. Mange har vært innvovlvert, mange har arbeidet sammen.

Trosoplæringen er på tredje året, minst, og vi ser hva vi makter, og hva vi ikke makter. Både av arrangementer og når det gjelder å få organisert og gjort kjent de ulike tiltakene. Mange har stilt opp, og noen ganger er vi færre, både deltagere og hjelpere.

Informasjonsarbeidet i menigheten er et annet område. Både hjemmesider og menighetsblad har sine utfordringer. Hjemmesiden med at vi må oppgradere den tekniske biten og bladet med nye rutiner for produksjon av stoff og flere til å bidra med

skrivningen. Og Facebook-siden er bare i sin begynnelse.

For 15 år siden var det 6500 som soknet til Skjold kirke. Denne våren passerte vi mest sannsynlig 10 000 mennesker og de bygges fortsatt boliger innen for menigheten. 11 000 mennesker blir vi om et år eller to. Nesten en fordobling på under 20 år. En trenger ikke være spesielt smart for å skjønne at kirken trenger flere hoder og hender for å få det hele til å gå rundt. På mange områder.

Herved utfordring gitt; engasjer deg. Og vi skal love at vi ikke skal slite deg ut eller pålegge deg de store byrder; Være med på en «happening» eller to i året. Et bilde og noen linjer om det du og dere har opplevd eller litt omtale om det som kommer. Og som andre kan ha interesse av! Om du må kunne alt? Nei, slettes ikke, men kanskje kan du noe ikke vi andre er like flinke til. Eller du vil lære litt nytt. Interesse, lyst og arbeidsfelleskap kommer vi langt med. Ta kontakt med stab eller menighetsråd.

Og maskinen med rettetast?

Den står rød og flott på loftet og minner oss om enn annen tid. Med kulehode.

Nå er det nye hoder som trengs, av et annet slag. Velkommen. ●

Menighetsbladene i Fana

BIKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE

Tegn nr 3, 2012. Bladet utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne tips til reportasjer.
Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller på e-post: tegnt@broadpark.no.

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.
Lokalredaksjon: Bjørn Moe.
Lokal kontaktinformasjon: Se side 13
Sentralredaksjon: Kun henvendelser ang. fellesstoff til bladet (side 5-12). All annen kontakt: Se side 13.
Redaktør: Magne Fonn Hafskor
tlf. 55 39 04 40 - eyecu@online.no
Produksjon: Dragefjellet - post@dragefjellet.no
tlf. 55 23 25 47 - Filer over 5 mb: jan.hm@frisurf.no
Trykk: Bodoni

Annonser, fellessider (side 5-12):
Knut Sundt Rosenlund - 906 96 474 - costly@online.no
Annonser, lokalsider: Kontakt lokalredaksjonen.
Stoffdeadline neste nummer:
Mandag 13. august
Utgivelsesdag neste nummer:
Tirsdag 23. august
Møtekalender/utgivelsesplan:
Se facebook-gruppen «Informasjon menighetsblader Fana prosti»

Fem spørsmål til Filip Rygg

Byråd og vikarierende stortingsrepresentant Filip Rygg (28) er en travel ung herremann.

AV NICOLAY VINKLER

Etter å ha vært i kontakt med hans politiske rådgiver Dag Inge Ulstein, en ukes tid per e-post og mobil, får Refleks tak på ham per e-post. Det blir anledning til fem kjappe spørsmål til byråden som har lagt bak seg en hektisk uke på Stortinget som stedfortreder for Laila Dävøy.

«Bare død fisk følger strømmen»

- Unge mennesker møter ofte i dag på en holdning igjennom massemedia som sier «har du lyst, har du lov». Det er åpenbart en kollisjon mellom dette og kristendommens tanker om liv og lære. Hvordan mener du unge kristne kan møte denne utfordringen på en god måte?

- Det er noe som heter «bare død fisk følger strømmen». Jeg

vil gjerne utfordre ungdommer til å våge å gå i mot strømmen. I ungdomsårene kan det være svært krevende med et massivt press fra massemedia som du peker på, men også fra venner og forbilder/kjendiser. Samtidig er det også i ungdomsårene at vi kan bygge en sterk karakter, prioritere det som gir liv og ikke det som er nedbrytende.

«Heldige som bor i Norge»

- Hvordan kan unge kristne være gode vitner blant sine medelever og medstudenter?

- Vi er heldige som bor i Norge. Her er det ikke bare frihet til å tro, men også utøve sin tro i samspill med resten av samfunnet. Det betyr at man ikke trenger å holde skjult det man står for og tror på. Å være et vitne handler først og fremst om det livet du lever, ikke hva du sier.

- Hva er dine egne erfaringer på dette området?

- Jeg har alltid hatt åpenhet og helhet som min «strategi» eller rettere sagt: levemåte. Folk skal

få bli kjent med hele meg og i den sammenhengen er troen og verdiene en naturlig del.

«En forskjell for enkeltmennesker»

- Du har valgt å engasjere deg i lokalpolitikken. Hvilke drømmer og visjoner har du for Bergen by sett fra ditt ståsted?

- Jeg drømmer først og fremst om å få bety en forskjell for enkeltmennesker. Vi er ekstremt heldige som får bo i Bergen med all sin rikdom, sine muligheter og sine kvaliteter. Å være folkevalgt i Bergen handler om å forvalte alt det flotte vi har, bidra til en lysest mulig fremtid og hjelpe enkeltmennesker der de er.

- Hva mener du selv en et aktiv kristent liv har å tilby unge mennesker i dag?

- For meg er troen alt. Den gir spenning, trygghet og aller mest en klar mening med livet. ●

Vårslepp 2012

Søndag 10. juni kl. 11.00 i Ytrebygda kirke finner årets «Vårslepp» sted!

Fana KFUK-KFUM arrangerer familiegudstjeneste og «kirkekaffe» utenfor kirken etter gudstjenesten med grilling, kaker og masse aktiviteter for hele familien! Det hele avsluttes kl. 13.15 med kremsmesterskap i stolleken for de 30 første som melder seg på! (Påmelding på dagen!) Hjertelig velkommen til noen hyggelige timer for hele familien! ●

KFUK KFUM

ICA Supermarked

Konsert med komponist Håkon Helland

Søndag 10. juni kl. 19 ser vi fram til en fin konsert i Birkeland kirke, en konsert utelukkende med vår egen Håkon Hellands musikk.

To ganger før har det skjedd, nemlig ved markeringene ved Hellands 70- og 80-årsfeiring. Selv sier han nå med glimt i øyet at han «fant det for usikkert å vente til 90-årsdagen», så det blir nå når han er 87.

Deltakere blir Birkeland kantori og Fana kammerorkester samt flere solister.

Hovedverket denne kvelden blir stykket «Fred» for kor, solister, obligat fløyte og strykeorkester.

Gangen i verket er slik:

Fred over jorden - Vi ser ingen fred! - Min fred gjev eg dykk - Gå så ut og skap fred mellom folka.

Et annet verk er «Divertimento» for strykeorkester i 3 satser, og et tredje er sangen «Den gamle furua» der det faktisk er komponistens mor som har skrevet teksten. ●

FAGKUNNSKAP OG STORT UTVALG!

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN

TORGALLMENNING 55 36 40 00
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

Bak tangentene: Baard Eikaas

Torsdag 7. juni kl 19 inviterer vi til orgelkonsert ved Baard Eikaas, vikarorganist i Ytrebygda.

Baard Eikaas er oppvokst i Lyngdal og bodde der frem til endt videregående opplæring i Farsund. Han fikk piano- og etter hvert orgelundervisning av den lokale kantoren, Jorunn Moen.

I 2007 begynte han på musikklinja ved Bildøy Bibelskole og fikk parallellt orgelundervisning i Mariakirken i Bergen av Karstein Askeland. Høsten 2008 begynte han på kantorutdanning (bachelor i utøvende orgel) ved Griegakademiet og skal ha sin avsluttende eksamen 14. juni i Domkirken. Karstein Askeland har vært hans lærer hele tiden.

Orgelvikar

Baard har i en periode vikariert som organist i Fana og sier at det har vært en glede og berikelse å bli kjent med menigheten i Karmel og siden i den nye og vakre Ytrebygda kirke. Fra høsten blir han kantor i Sunde kirke i Stavanger.

Programmet denne kvelden blir Baard sitt eksamensprogram med verk av C. Franck (E-dur Choral), J.S.Bach (Preludium og fuge i G-dur BWV 550), Stig W Holter (Orgelsonate fra 2007), og F.Martin (Passacaille).

Gratis adgang – kollekt ved utgangen. ●

Italienske korgjester

Det italienske ungdomskoret Notevolmente deltar ved den årlige blomstergudstenesten i Fana amfi søndag 3. juni kl 11. Koret er gjester hos «Stemmene fra Stend».

Notevolmente ble startet i 2004 av en gruppe venner som ønsket å synge litt av hvert. Nå består gruppen av 34 mennesker og repertoaret er svært variert og består av spirituals, hellig polyfoni, pop og regionale og internasjonale folkesanger. Eksperimentering har stor plass i koret. Faktisk skriver

noen sangere arrangementer fra filmmusikk og tegneserier, og dette gir dem et unikt og originalt repertoar!

Ensemblet har sunget i de vakreste kirkene i Roma og Lazio og deltatt på mange korfestivaler. I 2011 var Notevolmente

med i den internasjonale konkurransen SOLEVOCI i Varese, der de fikk god omtale av juryen, ledet av Kirby Shaw.

Les mer om koret på www.notevolmente.it ●

Vårkonsert i FANA AMFI

Fana mannskor, Fana kyrkjekor og Fana musikklag med gjestekorps fra Alvøen arrangerer felles vårkonsert i det vakre amfiet ved Fana kyrkje. Søndag 10. juni kl. 18.00. Gratis adgang med kollekt til dekking av konsertutgiftene. Hjarteleg velkomne!

BYGGMESTER
M.N.B.F.
ERLING VALDE A/S
ALT I TØMMER- OG INNREDNINGSARBEIDER
Smøråsvn. 22 - Telefon 55 13 05 80

VI LEVERER I HELE BERGEN!

TOPPE BLOMSTER
www.topeblomster.no
Kilden Senter 55 13 71 56 Oasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Asane Senter 55 18 36 25

Sofus
FRISØRSALONG
Tlf. 55 13 09 33
Sæterv. 1
5236 Rådalen

Olsokefest på Fana 29. juli

Olsokemesse v/prost Per Barsnes og kantor Jostein Aarvik. Sang ved Olsokekoret. I flukt med gudstjenesta: Samling på Hordamuseet med kåseri, leik og dans på vollen. Korgafest - alle tek med ei korg med mat og drikke til seg og

sine + litt ekstra så ein kan dele med andre, om nokon har gløymt seg. Om det blir regn vert arrangementet flytta innandørs til låven. Olsokebål ved Fanafjorden.

Velkomen! Fana kyrkje, fredag 29. juli kl. 18.00. ●

SPEL I SPELET: Den irske prinsessa Sunniva ber Gud om hjelp til å flykte frå klørne til vikingkongen Ramn. FOTO: AUD NORDSET ISENE

– Kinnaspelet har havet og himmelen som bakteppe og blir spela i eit naturleg amfi under fjellet. Det finst finst ikkje maken, seier prost, seier prost Per Barsnes, som i fleire år har vore reiseleiar til det historiske spelet.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Kinn Sokneråd og Sogn og Fjordane Teater ønskjer både gamalt og nytt publikum velkommen til nye framsyningar 16. og 17. juni 2012 ved den gamle middelalderkyrkja på øya Kinn vest for Florø. «*Songen ved det store djup*», som spelet heiter, blir i år vist for 28. gong på rad, og er skriva av Rolf Losnegård. Musikken er laga av Per Janke Jørgensen.

Mange har vorte så fengsla av opplevinga, at dei kjem att år etter år. Årleg gjennomsnitt er på nær 3000 tilskodarar, noko som i seg sjølv er imponerande når ein tenkjer på at alle må reise med båt for å koma til Kinn.

– Spelestaden og Kinnakyrkja ligg ikkje

ved ein riksveg. Men det gjer også opplevinga så spesiell og attraktiv, seier Barsnes.

Stykkets handling er henta frå sommaren 1537. Den danske futen kjem til øya med bod frå Kong Christian av Danmark-Noreg om at den katolske presten på Kinn må vike sin plass for protestantismen. Det er Seljumannamesse denne dagen, og bygda har førebudd eit kyrkjespel om St. Sunniva som dei skal framføre i det futen kjem.

Futen i stykket blir i år spela av Bjarte Hjelmeland, medan Agnete G. Haaland denne gongen skal spele Margrete prestefrille. Kyrre Eikås Ottersen går over i rolla som prest, og Lars Berge overtar rolla som Tarve og vikinghovding Ramn. Oda Alisøy spelar Borna som i 2011. Dei spelar saman på Scena med 155 lokale aktørar og koristar. ●

Kinnaspelet blir vist 16. og 17. juni. Laurdag 16. mai er det sett opp innleigd ekspressbåt tur/retur Bergen- Kinn. Pris inklusiv teaterbillett: kr. 1000,-. Reiseleiarar også i år er Ragnhild Stubhaug Barsnes og Per Barsnes. Det er lurt å melde seg på så snart som mogleg, og seinast 12. juni. Send påmelding til Kinnaspelet, pb. 111, 6901 Florø eller via epost: kinnaspelet@gmail.com. Meir informasjon: www.kinnaspelet.no

Sommer med Sola Fide

Kammerkoret Sola Fide («troen alene») fra Søreide ser frem til flere arrangementer denne sommeren.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Korets største sommerkonsert blir i Ytrebygda nærkirke i Blomsterdalen, der temaet både er sommerlig og anglofilit: Ready for the sun.

– Konsertprogrammet består av nye, friske og fine sanger og kjente og kjære yndlingssanger, sier korets dirigent, Janicke Damm Rusti.

– Det skal være fin akustikk i kirkerommet, og vi gleder oss veldig til å synge der for vårt publikum.

Før dette kan du oppleve de sangglade både i musikkpaviljongen i Byparken, der de holder en formiddagskonsert i anledning Festspillene, og i korkonkurransen Syng for oss i Grieghallen – der de deltar i popklassen og A pluss-klassen for blandakor. ●

Sola Fides sommerprogram:

- Gratiskonsert i musikkpaviljongen i Byparken, lørdag 2. juni kl. 13.
- Korkonkurransen «Syng for oss» i Grieghallen, helgen 8. -9. juni.
- Sommerkonserten «Ready for the Sun» i Ytrebygda nærkirke, søndag 17. juni kl. 19. Salg av kaker og kaffe etter konserten.
- Mer informasjon: www.solafide.no og korets Facebook-side.

SOLA FIDE I SPANIA: Koret la fjorårets høstferie til Spania, der de var på konsertturne i sjømannskirker langs Costa Blanca-kysten. FOTO: TEA SWILAND

Sjele- sørgeren

– Flere kirker ringer meg når de trenger en vikar, sier professor i psykiatri Atle Roness, som ble ordinert til å gjøre prestetjeneste etter at han i 2009 gikk av med pensjon fra stillingen som overlege ved Haukeland universitetssykehus.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Det er en aktiv pensjonist som møter oss hjemme i Helleveien, der han har bodd siden 1991. Han har fortsatt en liten stilling ved universitetssykehuset, i tillegg til at han stiller som prest på kort varsel.

– Jeg har holdt gudstjenester både i Biskopshavn, Storetveit, Nykirken, Indre Arna, Eidsvåg, Åsane og Fana kirke, forteller han.

– Ser du noen fellestrekk mellom prestetjeneste og psykiatri?

– Ja, veldig mye. Det som en psykolog og lege gjør minner mye om det som presten gjør. Mange mennesker sliter med sorg etter at de har mistet en av sine nære. Det å komme gjennom en slik periode kan oppleves som stort og vanskelig.

– Presten kan formidle både håp om at sorgen går over og formidle budskapet om Guds nærvær og livet på den andre siden av graven, sier han.

Familieterapi

Selv har Roness mange års bakgrunn fra Modum bads nervesanatorium, som var blant landets første til å ta opp familieterapi

som eget tilbud. Det ble opprettet en egen avdeling som kunne ta inn familier til opphold, slik at terapien kunne foregå skjermet fra dagliglivets stressfaktorer.

– Da vi startet dette arbeidet for 40 år siden, handlet samlivsproblemene ofte om store ting som vold, alkohol og utroskap. I dag går det mye på andre ting. Parene har gjerne ulik bakgrunn, og sliter med kommunikasjon, barneoppdragelse, forholdet til familien og å få nok tid til hobbyer og aktiviteter.

Frihet og fellesskap

– Krever folk for mye av parforholdet?

– Ja, jeg tror mange har litt for store forventninger. Ektefellen kan ikke gi det en har manglet tidligere. Man skal ikke være sammen om alt, og begge har godt av å kunne dyrke sine egne interesser.

Samtidig må man kunne gi slipp på noe av sin frihet.

– Hvis man tenker at man skal ha like mye tid til egne ting som før, så er det nok duket for konflikt. Men det er flott å kunne gi hverandre frihet til å «møblere sitt eget rom». Det ligger mye kjærlighet i det, og resultatet er at man kanskje får en blidere partner tilbake.

Selvbiografi

– Du er 72 år. Hvordan har forholdet mellom kjønnene endret seg de siste femti årene?

– Veldig. I min barndom ble ekteskap holdt sammen av ytre forhold, ikke minst av religionen og kvinnens økonomiske avhengighet av mannen. I dag er det følelsesmessige klima avgjørende. Annethvert ekteskap går i stykker, og stadig flere velger samboerskap.

Det snakkes mye om at man må investere i hverandre, og ikke la jobb og karriere gå på bekostning av forholdet til ektefellen.

– Ekteskapet er krevende, og det er nok også de som ikke helt egner seg til å leve sammen med andre, mener Roness, som har gitt ut flere bøker om sitt liv i psykiatrien. Den siste i rekken er selvbiografien «Å ville og våge - psykiater og teolog», skrevet i samarbeid med journalist Jørn-Kr. Jørgensen.

Prøvde LSD

Atle Roness tar her et tilbakeblikk på sitt liv som lege og teolog, i tillegg til at vi får møte noen av pasientene hans. Han forteller også åpenhertig om da han prøvde LSD. Dette

STORT BEHOV: - Det har vært bevilget for lite stillinger til psykiatrien, selv om vi har fått et løft i senere behov. Behovet er enormt, og ettervernet er for dårlig, sier Atle Roness. I fjor ga han ut selvbiografien «Å ville og våge - psykiater og teolog» på Commentum forlag. Boken er tilgjengelig i alle bokhandlere.

var i 1969, og skjedde i kontrollerte former på Modum bads nervesanatorium. Den gangen ble det psykoaktive stoffet brukt i behandling, og leger som ønsket det fikk prøve det før de brukte det på pasientene.

- Dette var en viktig erfaring for meg, og jeg kom tilbake til opplevelsen noen år senere da jeg gikk i psykoanalyse, forteller Roness.

- Noen sier at en time med LSD tilsvarer hundre timer med psykoanalyse. Slik er det ikke. LSD er ingen snarvei. Men det er et svært potent stoff som makter å fremkalle opplevelser det tar lang tid å komme frem til gjennom psykoanalyse.

- På hvilke typer pasienter ble stoffet brukt?

- Det var mange ulike tilstander, men på slutten var det særlig pasienter med tvangslidelser. De er det ofte vanskelig å nå gjennom psykoterapi. Tvang er et forsvar mot indre angst. Da kan LSD være nyttig for å bryte ned det forsvaret og nå inn til det dypeste. Jeg vet om mange pasienter som fikk et helt annet liv etter å ha brukt LSD. Dessverre kunne stoffet også skape avhengighet, og det kom internasjonale rapporter om pasienter som hadde blitt psykotiske. Det gjorde at vi ikke lenger kunne bruke det i pasientbehandlingen.

Atle Roness har opplevd mye i de mer enn 45 årene han har arbeidet som lege. Psykiatrien har i denne perioden vært i en rivende utvikling, selv om det fortsatt er stigmatiserende å få en psykiatrisk diagnose.

Møtte veggen

- Det hjelper at kjente personer som Kjell Magne Bondevik har stått frem og fortalt om hvordan de har møtt veggen, sier han.

- Men det oppleves fortsatt flaut for mange å snakke om sine psykiske lidelser.

I boken forteller Roness om hvordan det var da han selv «møtte veggen» under et foredrag for Presteforeningen i Oslo. Midt under foredraget ble han nødt til å avbryte, gikk ned fra talerstolen og fortalte de fremmøtte åpent om presset han stod i.

- Jeg skulle like etter disputere for en medisinsk doktorgrad, og var ganske utslitt. Så jeg burde nok takket nei til å holde det foredraget.

Hendelsen endte i en sykemelding, og en erkjennelse av hvor viktig det er å kunne sette grenser og lytte til kroppens signaler.

Redsel for angst

- De fleste vil før eller siden oppleve lignende episoder. Jeg var med på en undersøkelse, der 21 prosent av den voksne befolkningen i et norsk fylke svarte at de hadde hatt enten angst, depresjon eller begge deler. Mange av disse hadde aldri søkt hjelp.

Roness mener at dette sier noe både om holdningene til å søke hjelp og manglende tillit til norsk helsevesen.

- Mange angstpasienter tror at det er noe galt med kroppen. Bare det å høre at det er angst kan være en hjelp. Dessverre søker folk lite hjelp for slike symptomer, kanskje fordi de tidligere har følt seg sviktet av helsevesenet.

Tro er helsefremmende

Som psykiater har Roness følt et ansvar for å spre opplysning om psykiske lidelser, spesielt det som går på angst, depresjon og utbrenthet. En annen ting han er opptatt av, er sammenhengen mellom kristen tro og psykisk helse.

- Det er en utbredt forestilling at en kristen tro skaper psykiske lidelser. Nyere forskning viser det motsatte. Det å ha en personlig tro er forbundet med bedre psykisk helse.

- Hvordan vil du forklare det?

- Du har det glade budskapet om at vi mennesker er elsket og akseptert av Gud. Som kristne føler vi oss omgitt av Han. Vi kan møte Gud ved å lese i Bibelen, eller ved å delta i kirkenes fellesskap.

- Det siste er vel også en viktig faktor?

- Ja, det er godt for mennesker å være sammen. Men den kristne menighet er mer enn et menneskelig fellesskap. Gud har lovet oss å være til stede. Dessuten har vi budskapet om den tilgivende kjærlighet. Dette er viktig både i vår lutherske kirke og enda mer den katolske. Folk kan sette ord på sine nederlag, og få syndenes forlatelse.

- I dag har vel psykologen erstattet skriftestolen?

- Til en viss grad. Jeg tror vi trenger begge. Undersøkelser tyder på at det er færre selvmord i katolske land, antageligvis fordi de skrifter regelmessig. Det er viktig å ha en annen person en kan være åpen overfor.

Skyldfølelse

- Er det skyldfølelsen folk sliter mest med?

- De fleste mennesker går rundt med adskillig skyld. Mange vil si at det ikke er farlig å fjuske, lyve og stjele litt. Men ved å leve i usannhet får man problemer med andre mennesker, og vil ofte bli plaget av skyldfølelse. Derfor er det en utrolig befrielse å kunne få lagt ting bak seg, og bli oppreist gjennom vissheten om at Gud har tilgitt. Hvem av oss er det som ikke har behov for nåde?

- Har du brukt dette i terapien?

- Ja, og i aller høyeste grad etter at jeg ble ordinert prest. Men en sjelesørger kan gå mye lenger med dette budskapet enn det en psykolog eller psykiater kan. En annen sak er at vi mennesker ofte har vanskelig for å tilgi oss selv.

Tilgivelse

Av og til er det heller ikke mulig å få gjort opp gammel urett. Den man har såret kan være død, eller vil ikke snakke om det. «Dere kristne kan bare gjøre opp med Gud, mens vi andre må gå til den det gjelder» sa en kollega av Roness.

- Hva svarte du da?

- Jeg var helt enig. «Gå først og bli forlikt med din bror» (Matt. 5:24) står det i Bibelen. Du kan ikke bare ta snarveien til Gud dersom du har en konflikt med et annet menneske. Men det hender at folk ikke vil ta imot beklagelsen.

- Du er opptatt av forsoning?

- Det er jeg. Gjennom årene har jeg møtt mange mennesker som bærer på gammel skyldfølelse. Det er en gave å få muligheten til å gjøre opp og få tilgivelse. ●

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og god musikk får du hos

Bok & Media Vestbok

Vetrilidsallmenningen 1
tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

BKG
BERGEN KRISTNE GRUNNSKOLE

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnscole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Sterkt møte i Kairo

Ifølge organisasjonen Åpne dører vert meir enn 100 millioner menneske i verda i dag forfulgt fordi dei trur på Jesus. Alt frå trakassering og tap av arbeidsplass, til fengsling og tortur er kvardagen for mange.

TEKST: HELEN TOPPE

Åpne dører har sidan 1955 spreidd informasjon om livsvilkåra til kristne i slike land, samt reist med oppmuntring og hjelp til dei forfulgte. Ofte har fokuset vore på prestar og pastorar, menn med leiaransvar som vert hardt ramma. Men dette er ikkje heile bilettet.

Kvinne til kvinne

Tusenvis av kvinner må bere ei tung bør fordi mannen deira er drept eller i fengsel. Dei sit igjen med ansvar for borna og nokre gongar ein heil kyrkjelyd, ofte utan inntektsgrunnlag. Mange er traumatisert. Kvardagen er ein kamp mot familie og myndigheter som vil bryte ned trua deira. Ønsket om å gje trua vidare til borna sine vert sett på som den verste kriminelle handling. I lys av dette har organisasjonen Åpne dører starta eit arbeid kalla Women to Women (W2W). Grupper av kvinner i mange land kjem saman for å be for sine forfulgte søstre. Dei sender postkort med oppmuntringar på, og tilbakemeldingar viser at denne trøysta har hjelpe mange kvinner til å halde motet oppe.

I Guds hender

Nasjonal leiar i W2W, Eva Flå, er ei smilande sørlandsjente som finn mening i å bry seg. I 2004 blei ho alvorleg sjuk. Dei neste fem åra vart den viktigaste læretida i livet hennar.

– Det å uthalda lidning gjer noko med eit

ÅPNE DØRER I EGYPT: Nina M. Fotland og Torill Sommerfeldt framom pyramidane. FOTO: PRIVAT

menneske. Eg lærte først og fremst å stole på Gud i alle ting, fortel Flå.

– Å vente på Han og halde fast på Ordet Hans var det som heldt meg oppe.

Mange av tankane og kjenslene frå denne tida vart til to diktsamlingar som i dag vert seld til inntekt for W2W. I 2008 fekk mannen hennar, Eivind Flå, jobb som informa-

Åpne dørers logo

Åpne dørers logo er satt saman av dei fire storleikane fisk, stein, piggråd og tålsemnd.

• **Fisk:** Dei første kristne brukte fisken som eit hemmeleg symbol for å bli gjenkjent av andre trossøsken. Denne enkle figuren kunne bli teikna i sanden med foten, og den er også funnen meisla inn på veggen i katakomber i Roma.

• **Piggråd** (på fiskens rygg): Dette er eit symbol for forfulgte kristne i vår tid. Fleire millionar menneske er blitt drept på grunn av si kristne

tro gjennom dei siste hundre åra. Piggråden er ein dagleg røyndom for titusentvis av kristne, blant anna i Nord-Korea.

• **Stein:** Jesus blir omtala som frelsens klippe (5. Mos. 32:15, 1. Sam. 2:2, 2. Sam. 22:3 og 1. Kor. 10:4). På same måte som Jesus er ein støytstein (Rom 9:33), er dei kristne i mange land til anstøt for dei som fornekter Jesus.

• **Tålsemnd:** Det faktum at det er vanskeleg å meisla symbolet inn i stein representerar det problemfylte livet kristne i mange land opplever. Åpne dører gir hjelp og støtte til forfulgte kristne i Nord-Korea, Kina, Sudan og omlag 40 andre land. «For vi veit at lidinga gjer oss uthaldande, og den som held ut, får eit prøvd sinn, og den som er prøvd, får håp». (Rom. 5:3b-4). ●

TILFELDIG MØTE I KAIRO: – Eg veit ikkje navnet på dei som er på biletet over. Dei var blide og imøtekomande, men det var sterkt å oppleve blikkontakt med ho som er tildekkja. Ein gjer seg alltid nokre tankar i møtet med ei burkakledd kvinne, seier Nina M. Fotland. FOTO: PRIVAT

om heiltidsteneste for Han dersom eg vart frisk att, avslører ho. Då ho i 2009 vart utfordra til å starte opp W2W i Norge, var ho både frisk og klar for oppgåva.

Tur til Egypt

– Mi eiga erfaring med lidning og smerte på fleire plan har førebudd meg til denne jobben, seier den kloke sørlandsjenta.

– Når ein får innblikk i det livet våre forfulgte søstre lever mange stader i verda, grip det tak i hjarta og slepp aldri taket igjen.

Det som har gjort størst inntrykk på Eva er å få oppleve desse kvinnene sitt mot, si tru og vilje til å halde ut. Det er også sterkt å møte alle norske kvinner som tek dette bønearbeidet på alvor og bryr seg. Ei av dei, Nina M. Fotland frå Bergen, var ei av elleve «brysame damer» som fekk ein uforgløyemeleg tur med W2W til Egypt i fjor vår. Seks norske og fem danske damer fekk då oppleve både revolusjon og levekåra til dei kristne i Egypt. Dei sterke inntrykka skapte eit fantastisk samhald og fellesskap i gruppa. Fotland fekk sjå arbeidet egyptiske Åpne dørerarbeidarar gjer for dei kristne i Egypt. Dei jobbar mot diskriminering og syter for helsetilbod, skulegang, mat og klær. Fotland fekk sjå at både pengar og oppmuntringskort frå Noreg når fram og betyr ein skilnad.

Revolusjon og brubygging

At det nyttar å bry seg viste også ein gjeng egyptiske ungdommar dei besøkte. Dei driv eit arbeid liknande KRIK (Kristen idrettskontakt), der kristne og muslimske ungdommar treffest. Målet er å bygge bru, skape respekt og venskap og å vise kva den kristne bodskapen eigentleg handlar om.

Revolusjonen i Egypt sette nesten ein stoppar for turen.

– Plutselig var vi der sjølv, på Tahrir-plassen, blant fredelige demonstrantar etter fredagsbøna, fortel Fotland.

– Stemninga var roleg og forventningsfull. Glade ungdommar selde flagg, vimplar og t-skjorter med dei egyptiske fargane på.

Under dei store demonstrasjonane hadde kristne og muslimar gått side om side og vist respekt. Åpne dører sine kontaktar i Egypt er no svært spente på framtida. Vil kristne; både koptiske kristne og muslimar som har konvertert; få like rettar som andre egyptarar under den nye regjeringa?

Svar skuldig

Områdeleiar for Åpne dører i Hordaland, Merethe Kjelby, er ei anna dame som ikkje klarar å la vere å bry seg. Då ho var 12 år gammal fekk ho sjå ein film frå omskuleringsleirar for kristne i Sovjet. Dette gjorde eit uutsletteleg inntrykk på den unge jenta. Takksemd for eiga trusfridom fekk Merethe til å be og bry seg. For ti år sidan var tida komen for å gjere kallet til fulltidsjobb. Ho jobba som frivillig i Norsk misjon i øst ei tid, før ho starta som områdeleiar for Åpne dører i Hordaland. Merethe bryr seg for mykje til å snu seg vekk frå ubehagelege spørsmål.

– Eg har møtt konvertittar i Kairo som gientatte gongar har opplevd tortur og fengsel fordi dei trur på Jesus. Dei har kostnadsberekna trua si, og spør oss kva kross vi må bere. Eg vert svar skuldig, fortel ho. ●

Meir informasjon: www.opendoors.no, www.opendoors.etp4.etp.no og www.opendoors.org.

TAHRIR-PLASSEN, APRIL 2011: – Stemninga var roleg og forventningsfull. Glade ungdommar selde flagg, vimplar og t-skjorter med dei egyptiske fargane på, seier Nina M. Fotland, som blei augevitne til demonstrasjonane i fjor vår. FOTO: NINA M. FOTLAND

sjonsleiar i Åpne dører. Eva Flå fekk då førstehands kjennskap til kva kristne i andre land måtte tåle for trua si.

– Eg bestemte meg for å seie ja til Guds kall

Oppdrag:

Vi blir mer og mer glad i dette vakre landet med de latinske røttene, og folket som bor her. De majestetiske fjellene i Karpatene, vakre åser og slette-landskap, ørner som svever over skoger som skjuler en mengde bjørner, for ikke å glemme de nydelige sandstrendene ved Svartehavet.

TEKST OG FOTO: WENCHE BYE

Like før flyet treffer bakken, kikker jeg ut av vinduet for å få et gjensyn med hovedstaden Bucuresti. Jeg kan ikke la være å legge merke til at solen skinner fra en blå himmel. Vi forlot Flesland i tradisjonelt regnvær, og jeg må ærlig si at etter vinterens regnfulle stormer med både «Dagmar» og «Berit», så var dette balsam for sjelen.

«Ungdom i langdrag»

Dette var likevel ikke en ferietur, men en Ungdom i oppdrag-reise. Siden både min mann Eivind og jeg begge er godt over 50, hadde det kanskje vært mer passende å kalle oss for «ungdom i langdrag». Men man er så ung som man føler seg, og dessuten trenger de unge noen med litt erfaring. Ungdom i oppdrag (UIO) er en tverrkirkelig og internasjonal misjonsbevegelse med over 18.000 arbeidere rundt om i verden. Som navnet sier er visjonen å trene ungdom for misjon enten det er for en kort periode eller et helt liv. Arbeidet favner vidt fra evangelisering til barmhjertighetsarbeid. Målet er å utbre Guds rike på jorden.

Risikabel biltur

Vel ute av flyet trekker jeg dypt inn den klare luften med lukten av Romania. Siden 2005 har vi reist hit flere ganger hvert år, og vi blir mer og mer glad i dette vakre landet med de latinske røttene. Mens jeg står i egne tanker, har Eivind ordnet med leiebil, og like etter er vi på vei mot vårt første stopp; byen Medias, som ligger nokså midt i landet. Det å kjøre bil er ganske utfordrende. Rumenere har en tendens til å lage sine egne regler. Er veien brei nok, lager noen gjerne et ekstra felt i en eller begge retninger. Dessverre medfører

KONTRASTENES LAND: Hesten blir fortsatt mye brukt i Romania, spesielt av sigøynere. Til høyre: Boiu. Her vil de starte en barnehage, og menigheten trenger sårt til et større lokale.

dette mange ulykker, så her gjelder det å være særdeles observant. Jeg får øye på en hund som ligger urørlig i veikanten. Jeg vet at dette ikke er den eneste vi vil se før vi er fremme seinere i kveld.

Stor familie

Oppdraget vårt i Romania er å koordinere etableringen av UIO sitt familiearbeid i nasjonen. Da vi fikk utfordringen i 2006, følte det som et altfor stort og uoverkommelig oppdrag. Men med Guds hjelp og ledelse har vi erfart at ingen ting er umulig for den som tror. Utfordringen kom fra våre europeiske (og nå internasjonale) ledere for familiearbeidet, som bor i Tyskland. «Guds menighet er jordens største under» står det i en sang. Ja sannelig, det må være sant. Gjennom dette arbeidet har vi fått «familie» over alt. I Medias har Helga, en av landets nasjonale ledere i UIO, også denne gangen stilt sin leilighet til disposisjon for oss. Selv er hun bortreist

noen dager. Eivind finner nøkkelen og låser opp. Vi tenner på gasskomfyren og steker oss deilig bacon og egg til kvelds før vi kryper til køys under teppene.

Store variasjoner

Dagene går fort. Helgen går med til seminar om samliv og barneoppdragelse på UIO sin base i byen. Flere par fra nærområdet deltar. Vi snakker også varmt om sommerens kommende familieleir, og inviterer samtlige. «Kan vi ta med barna våre?» spør de. Dette konseptet er ukjent for rumenere, og vi forklarer tålmodig, at «ja, det er liksom meningen det da».

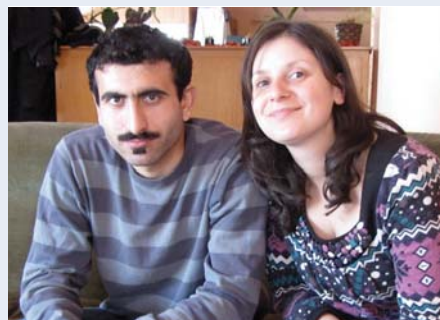
– Romania er et sammensatt land, med store variasjoner og kontraster, forklarer to-barnsmoren Laura.

Folket her er rike og fattige, moderne og gammeldagse. Utviklingen går sakte, og Laura mener at en av grunnene til det er mangel på tillit til ledere. Under kommunis-

Romania

GUDSTJENESTE I BOIU: Små og store gjør seg klare til gudstjenesten i det trange kirkerommet.

Eivind Bye. Th.: Barna i Boiu gleder seg over snøen. Helt t.h: Ekteparet Stelica og Cristina Barabas Savu ønsker å få bygget et nytt forsamlingshus i

men var det vanskelig å vite hvem du kunne stole på, og fremdeles vet man ikke hvem som ga opplysninger til politiet. Mange av angiverne vil ikke stå frem, likevel blir stadig noen avslørt.

Romfolket i Romania

En morgen har Kong Vinter lagt fra seg et vakkert lite snøteppe. Det er søndag og vi skal delta på en gudstjeneste i landsbyen Boiu. Her bor både rumenere, ungarere og sigøynere i hver sine områder. Romania har ikke noen middelklasse. Majoriteten strever med å få endene til å møtes. Særlig gjelder dette romfolket, og de er det mange av i Romania. Ekteparet Stelica og Cristina Barabas Savu tar vennlig imot oss. Stelica er sigøynere og oppvokst her. Nå leder han, sammen med sin kone, arbeidet i menigheten. Rundt 30 mennesker trykker seg sammen i det lille kirkerommet. Gleden og sangen er det ingen ting å si på.

Eksempel for andre

Etter gudstjenesten blir vi invitert på lunsj hos Stelicas foreldre. De har kokt spaghetti på vedkomfyren, og det smaker fortreffelig. Cristina er nyutdannet pedagog, og forteller at hun nå jobber i en barnehage der hun er alene om ansvaret for 30 småbarn. «Hvordan er det mulig?» tenker jeg. Månedslønnen hennes er 1500 kroner. Jeg kjenner at jeg blir helt stum. Cristina har en drøm: Å bidra til å endre undervisningssystemet i landet. Stelica på sin side er snart ferdig med sine studier innen politikk og ledelse. Han ønsker å «bli til noe her i verden», selv om han er sigøynere; og slik være et eksempel for sitt folk. Han er blitt lovet en stilling i kommunen når han er ferdig til sommeren.

Verdens viktigste arbeid

Sammen jobber ekteparet mye med planene om å bygge et nytt forsamlingshus i Boiu. Her vil de starte en barnehage, og menighe-

ten trenger svært til et større lokale. Stadig flere søker til menighetsfelleskapet. Et par familier herfra har også deltatt på våre leirer. Vi i UIO ser det som viktig å nå ut til alle folkegruppene, både fattige og rike, for å bidra til at de kan leve sammen i gode familierelasjoner.

Det nærmer seg slutten på vårt opphold for denne gangen. Vi kjører over fjellene og blir noen dager hos de to familiene som har sagt ja til å lede familieleiren til sommeren. Ved å oppmuntre de og støtte alle våre medarbeidere, håper vi en dag å se mange ledere som går brennende videre med «verdens viktigste arbeid». Gud blir synlig i våre relasjoner dersom de er sunne og gode. Det er dette vi ble skapt til. ●

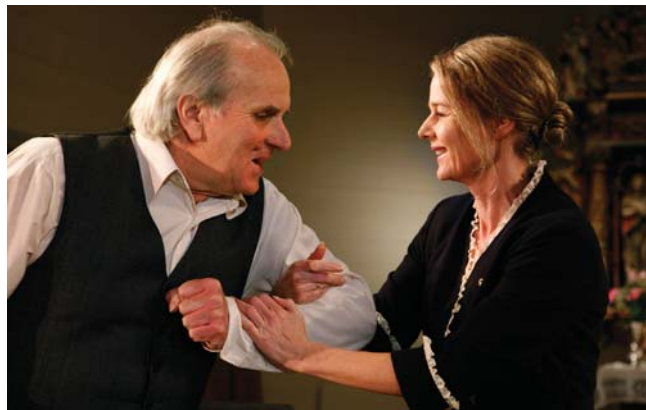
Du kan støtte Ungdom i oppdrags familiearbeid i Romania ved å gi et bidrag til konto-nummer 9710.46.23259. Mer informasjon: www.ywam.no og www.ungdomioppdrag.no

Kulturtipset: Møte med Matias

Første laurdag i juni blir musikkspellet «Matias Orheim - med ord, felespel og glas-musikk» satt opp i Fana kyrkje.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Stykket, som er skrive av Mette Brantzeg og Norvald Tveit, har fått gode mottakingar overalt der det har vore synt, like sida urpremièren på Sogn og Fjordane teater i 2010. Medverkande er blant andre Liv-Jorun Bergset og Randi-Merethe Roset (Draup), Frode Rasmussen (Matias Orheim) og Linda Øvrebø (Marie Orheim). Musikken er ved Per Janke Jørgensen.

Braut med pietismen

Det var som salmediktar at Matias Orheim (1884-1958) frå Stårheim i Nordfjord fann vegen til hjarta på ein heil generasjon. Han vart blind i ungdomsåra, men reiste likevel rundt i landet og forkynte. På møta spelte Orheim på fele og

på glas. Salmane til Orheim står sentralt i stykket. Du får sjå glimt frå livet hans, som predikant og privatmenneske. Orheim braut med den rådande pietismen og forkynte ein gladare og meir praktisk kristendom. Kona hans, Marie, var med han på reisene. I stykket

DØYDDE SAMAN: Matias og kona Maria hadde eit svært nært forhold. Dei ba til Gud om å få døy saman, og blei bønnehøyrte: Matias døyde kvelden 20. april 1958, og Maria seinare same natt. Dei blei gravlagde saman i Stårheim kyrkje. Biletet er frå teaterstykket, med Frode Rasmussen og Linda Øvrebø i hovudrollene. FOTO: OLAV REIKVAM

stig også ho fram og blir levande for oss. Ho stod ikkje bak han, men ved sida av han, og samlivet med henne var nok eit villkår for Orheims kolossale skapartrong og utstrekte reiseverksemd. ●

Fana kyrkje, laurdag 2. juni kl. 19.00. Billettar frå Billettservice, www.billettservice.no

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbag.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Tom Wilson Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Interessert i kristen friskole?

Møllebakken skole i Bergen har ledige plasser.

Vil du vite mer, se mollebakkenskole.no eller ta kontakt på telefon 55 20 71 70 (rektor: 99 56 59 45)

Konfirmant 2012/2013

Vil du være konfirmant i Skjold kirke?

I konfirmasjonstiden velger du ulike linjer etter dine interesser. I tillegg har vi fellesundervisning og samlinger hvor hele gjengen er samlet. Vi kommer til å sende ut informasjon om vårt spennende program i posten om ikke så lenge. Der ligger det også informasjon om påmelding. Konfirmasjonsdatoen blir 24., 25. og 31. august 2013. Ved påmelding krysser dere av for datoene

dere ønsker. Den endelige datoen får dere vite på informasjonsmøte til høsten.

All informasjon vil også bli lagt ut på hjemmesidene: skjold-kirke.no. Ta elles kontakt med kiren om dere har spørsmål.

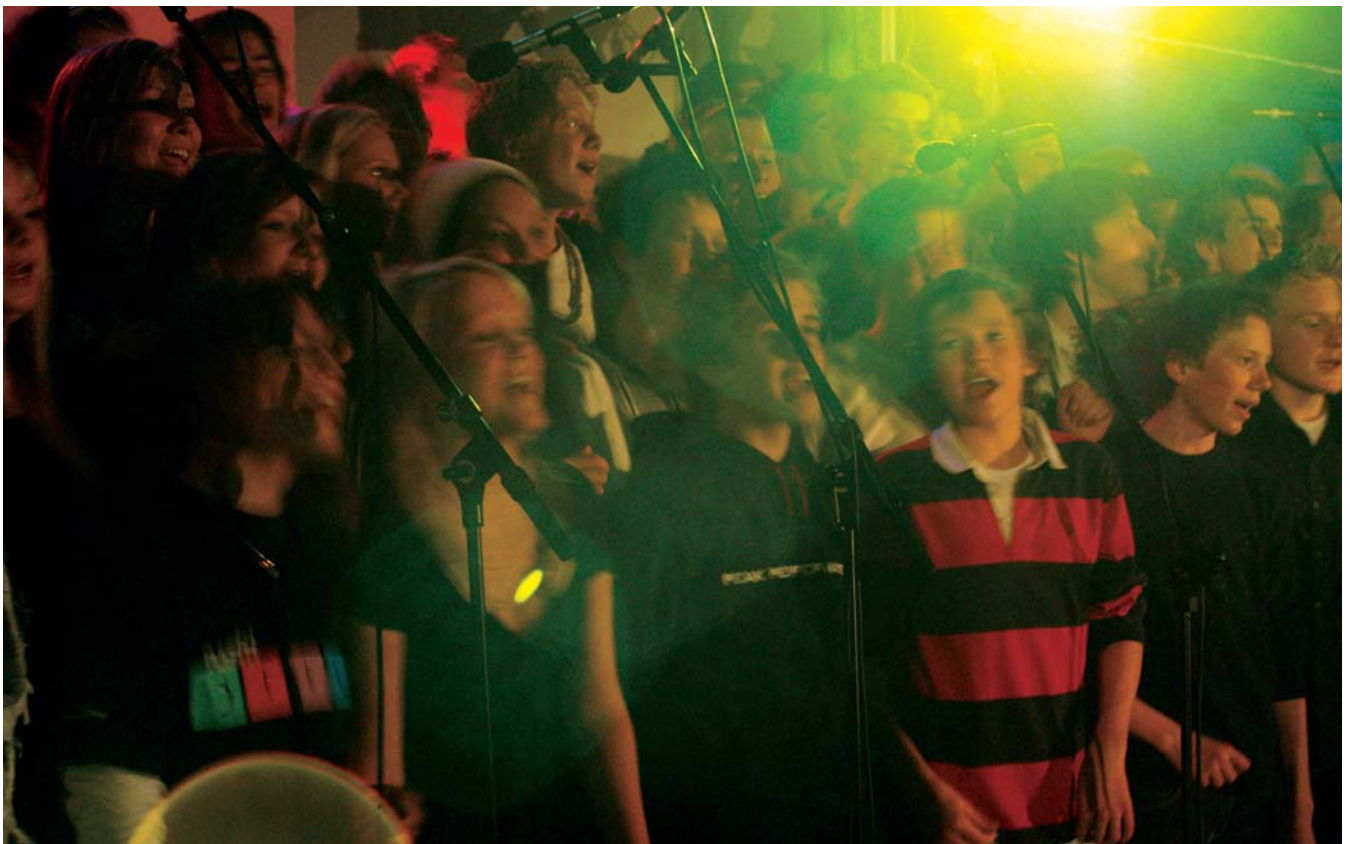
LEDERKURS

Kunne du tenkt å fortsette med lederkurs etter konfirmasjonstiden? Lederkurs er inngangsporten for de som ønsker å oppleve Skjoldstock, sommerleir osv. flere ganger. På lederkurs får du sammen med andre ungdommer lære om hvordan være en god

leder. Du får prøve deg på praksis i barne- og ungdomsarbeidet. (Blant annet enkle oppgaver under Skjoldstock.) Om du fullfører kurset og praksisen, får du attest. Kurset starter opp i høst. For spørsmål, brosjyre, eller påmelding kontakt Gro Eman: Gro.eman@bergen.kirken.no

Oversikt over årets konfirmanter.

Årets konfirmasjonsgudstjenester finner sted i slutten av august. Hvilke datoer de enkelte er satt opp på finner du ved å gå inn på våre hjemmesider; skjold-kirke.no.

Kjære konfirmanter

Det er litt rart å sitte i mai og skrive hilsen til dere, som om dere skal konfirmeres nå. Halvparten av dere har jo igjen ett av høydepunktene; sommerleiren.

Jeg har satt utrolig stor pris på at akkurat du valgte å være konfirmant i Skjold! Jeg håper at du har vært fornøyd med linjen du valgte, kost deg på Skjoldstock, lært noe på fellessamlingene, blitt kjent med nye folk. Jeg håper du ble utfordret på Kirkens Nødhjelps innsamlingsaksjon og sitter fornøyd igjen etter å ha gjort en innsats for andre. Det hadde vært bra om gutte- og jente- seminaret rørte ved deg. At du ser deg selv som verdifull og unik og klarer å stå for dine egne meninger og ikke blir presset til ting du ikke vil. Men mest alt håper jeg at du har fått møte HAN som er LIVET! At du ser at Jesus gjorde det slik at du kan få ha kontakt med Gud. Ikke bare nå i konfirmasjonstiden, men for alltid. (Apropos sommerleiren så er det fortatt mulig å melde seg på ;) Det blir knall bra!

GRO EMAN

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd Aktiviteter

Skjold menighetskontor

Skjoldlia 55, 5236 Rådal
Telefon: 55 59 71 10/12
Telefaks: 55 59 71 19
skjold.menighet@bergen.kirken.no

Menighetskonsulent

Marita Børve

Telefon: 55 59 71 12
marita.borve@bergen.kirken.no
Kontordager: mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

Kateket Gro Eman

Telefon: 55 59 71 11
gro.eman@bergen.kirken.no

Menighetspedagog / trosopplærer

Tone Ekerhovd tlf. 55 59 71 17
tone.ekerhovd@bergen.kirken.no

Diakon, p.t. ubesatt

Telefon: 55 59 71 15

Kantor Guro Rotevatn Buder

Telefon arb.: 55 59 71 16
Telefon prv.: 412 05 127)
Vikar: Lars Erik Birkeland
Telefon arb.: 55 59 71 16
lars.erik.birkeland@bergen.kirken.no

Kirketjener Silje Brækken

Telefon: 916 92 224 / 55 59 71 18
silje.braekken@bergen.kirken.no

Sokneprest Arne Brekke

Telefon arb 55 59 71 14
Telefon prv 55 13 76 62
arne.brekke@bergen.kirken.no

Kapellan Bjørn Moe

Telefon arb 55 59 71 13
mobil 92 82 24 13
bjorn.moe@bergen.kirken.no

Menighetsrådsleder Eva Try

Telefon 551 13 13 52

Internettider/ menighetsblad

Ansv. utgiver: Menighetsrådet
Redaktør Bjørn Moe
bjorn.moe@bergen.kirken.no
Nettpubliserings: Bjørn Selfors
bsselfors@broadpark.no

Kirkens konti

Skjold menighet:
1644. 21. 60035 (3411. 32. 01101)
Givertjenesten diakoni:
3418. 18. 00889
Konfirmantarbeid:
3418. 20. 00436

Skjold kirkekor

Skjold kirke - onsdager kl. 16.30 - 18.00. Kontaktperson Grete Jacobsen - telefon 55 13 19 78

Cantus

Skjold kirke - tirsdager 19.45-22.00. Dir. Anne Berit Hodnø, telefon 90 53 11 56

Søråshøgda barnekor

Skjold kirke - torsdager fra kl. 17.30. Leder: Synnøve Flotve tlf. 55 91 21 13 / 41 45 04 85
Medlemslister/opptak: Trine G. Lie tlf. 93 01 67 63
seflotve@online.no
Hjemmeside: www.sbkor.no

Extaxis (Skjold ten- sing)

Skjold kirke - onsdager kl. 19.00 - 21.30. Line Åse tlf. 91 39 38 41

Formiddagstreffet

Annenhver torsdag i ulike uker - kl. 12.00-14.00. Kontaktperson Aslaug Hellevang tlf. 55 13 43 87

10-kaffen

Annen hver torsdag i like uker - kl. 10.00-12.00. Kontaktperson Arne Brekke tlf. 55 59 71 14

KRIK Fana (Kristen Idrettskont.)

Karl Henrik Berge tlf. 48 04 39 98

Misjonsforeningen

Hver andre tirsdag i måneden kl. 19.00. Kontakt kirkekontoret tlf. 55 59 71 10

Nordås KFUM-speidergruppe:

(gutter) Onsdager - Skjold kirke/ Smøråsfjellet. Knut-Erland Brun, tlf. 474 17708 - knubrun@online.no

Steinsvik 1 - KFUK-speidere

(jenter) Tirsdager - Skjold kirke
Kontaktpersoner
Hilde Hammer tlf. 95 04 43 91
hilde.hammer@hotmail.com
Kathrine Meitzner tlf. 97 77 50 35
kathrinemeitzner@gmail.com

Seniordans og TRIM

Seniordans: mandager kl. 11.00-12.30. Trim: onsdager kl. 11.00-12.30. Kontaktperson Astrid Teigene tlf. 45 02 51 03

Skjold kirkelag

Kontaktpersoner Berit Ådland tlf. 55 13 37 65 og Gerd Dale tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole

(Se prekenliste for datoer)
Kontaktperson Tone Ekerhovd tlf. 55 59 71 17
tone.ekerhovd@bergen.kirken.no

Kirke-Birkeland: Kirke

Dagens Birkeland menighet var opprinnelig en del (et sogn) av Fana prestegjeld helt frem til 1948, da menigheten ble selvstendig og fikk egen sokneprest.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Birkelandskirken lå fra 1200-tallet på nordsiden av Vallaheien og var trolig en liten stavkirke, som omkring 1660 ble revet og erstattet av en noe større tømmerkirke. Til dette sognet hørte fra gammelt av hele den nordlige delen av det som fra 1837 ble Fane herred, og sognet strakte seg mot nord over Fyllingsdalen helt til Mathopen, og i nord-øst forbi Grimevannet og Søylevannet et stykke inn i Langedalen frem mot Arnavaugen. Folk fra Fyllingsdalen og Langedalen rodde over Nordåsvannet og Grimevannet når de skulle til kirke. De vandret så i flokk og følge frem til en rasteplass like før de nådde kirken, der de gjerne skiftet litt av hverdagsklærne til finstas, som sømnet seg ved kirkegang.

Ulaglig plassering

Kirken på Vallaheien lå ulaglig til helt i den sørlige ytterkant av sognet, og fra gammelt av har vi bevart minst fem vandringsveier frem til Kirke-Birkeland. Fra fjellgårdene i øst kom en kirkevei og fra Dyngeland-Langedalen en annen. En tredje kirkevei

fulgte den gamle vandrings- og skyssveien over Birkelund, Sandalen og Ulsmåg, mens kirkeveien for fyllingsdølene gikk fra Skjoldbukten over Slåtthaug og Lilletvedt frem til kirken. Endelig er det en gammel kirkevei over Smørås mellom de to kirkene på Fana og Kirke-Birkeland.

Lang tur

Fyllingsdølene hadde den lengste og mest strabasiøse kirkeveien. Det førte bl.a. til at folket i dalen der flere ganger ble spurt om de ville knyttes til en annen kirke. Folk i Mathopen ble tidlig overført til Strusshamn kirke, og ved et valg i 1875 var det bare 4 spurte i Fyllingsdalen som var i mot å bli en del av Laksevåg sogn, uten at det førte til noen endring. Omkring 1930 bodde vel 400 personer i Fyllingsdalen, og ved krigsutbruddet i 1940 var tallet på fyllingsdøler kommet opp i ca 1200, og fortsatt hørte dalen til Birkeland kirke og Fana kommune. Først i 1955 ble Fyllingsdalen «solgt» for kr. 1 mill. til Bergen kommune, og fyllingsdølene ble da en del av St. Markus menighet i Bergen.

Et par gamle kirkestier i Fyl-

sted og møteplass i 700 år

Kirken på Kirkebirkeland.
For 134 år siden stod denne kirken i ditt nabolag. Søndag 3. juni kl 11. er det friluftsgudstjeneste på den gamle kirke-tomten.

Kirken på Kirkebirkeland, slik den kan ha sett ut. Søndag 3. juni kan vi finne vår plass der kirken stod.

ETTER EN TEGNING AV AUD SØRHEIM MYKLEBUST

lingsdalen endte opp ved Kyrkjetangen i vestenden av Nordåsvannet. Der hadde fyllingsdølene båt-plass, og derfra rodde de til kirke frem til Skjoldebukten, og vandret så videre opp mot kirken på Vallaheiene.

Ny kirke i 1878

Da gamlekirken der 21. nov. 1878 ble avløst av den nye steinkirken på Midttun, fortsatte fyllingsdølene å ro og vandre den gamle «veien» frem til kirke, inntil bil og buss tok over transporten. Å «vandre til kirke» ble ikke mer aktuelt, men en «vandring» over Nordåsvannet og

opp «Gamle kyrkjeveg» til kirketomten på «Kirke-Birkeland» vil fortsatt være mulig, også i årene som kommer.

Tømmerkirken på Vallaheien var i bruk i mer enn 200 år, men fra midten av 1800-tallet kom ønsket om få en større og mer verdig kirke for Birkeland menighet. Folketall og økonomi var begge på opptur, og nabo i nord (Arna) hadde alt fått en ny og stor steinkirke i 1865 med 600 sittepl., mens nabo i sør (Os) hadde ordnet seg med en stor og praktfull trekirke i 1870 med 800 sittepl.

Tømmerkirken på Kirke-Bir-

keland lå i retning øst-vest med tårn og inngang mot vest, og kor og alter i øst, slik tradisjonen sa at en kirke skulle bygges. Grunnflaten var mindre enn halvdelen av Birkeland kirke på Midttun, og interiøret var mørkt og innestengt med få og små vinduer. Innerveggene var mørke og hadde enkelte dekorasjoner, mens ytterveggene var tjærebrede og taket belagt med steinheller.

Mer enn et gammelt minne

Grunnmuren for kirkens skip og kor er enkle å etterspore, og hele kirketomten er omsluttet

av en gammel steingard. På den relativt lille kirkegården er mange generasjoner kirkegjengere fra Birkeland begravet, og tradisjonen sier at folk i mange år ble oppfordret til å ta med et lass jord når en i slekten skulle begravnes.

Kirketomten og kirkegården er mer enn et gammelt minne. De er begge sentrale deler av Birkeland og Fanas historie, og de er knyttet til atskillige slekter og familier, som gjennom generasjoner har vandret der til kirke og er stedt til hvile på en gravplass med vidt utsyn over sognet. ●

Menighetskalender

døpte

- 04.03. Sandra Olsen Vie
- 04.03. Mia Aurora Dale
- 04.03. Pia Nagel Strømme
- 04.03. Ingrid Aasen
- 04.03. Marie Aasen
- 11.03. Amanda Mikkelsen-Mohn
- 18.03. Joachim Tordal Andreassen
- 18.03. Robin Eilertsen Grimen
- 18.03. Mari Schouten Brekke
- 18.03. Eldrid Torsnes Espeland
- 18.03. Maia Laastad
- 22.03. ??? Jonassen
- 25.03. Oscar Andreas Eide Osland
- 25.03. Tomine Christiansen Sylte
- 25.03. Leonora Christiansen-Fure
- 25.03. Charlotte Husby Vågenes
- 01.04. Erik Stig Thomas Prestegård
- 01.04. Guro Nesse Jørgensen
- 15.04. Viktor Markus Arnesen
- 15.04. Isak Høysæter Jahnsen
- 15.04. Nora Tandberg Haugland
- 15.04. Tuva Takle Føleide
- 15.04. Ylva Takle Føleide
- 22.04. Olav Totland Stangervåg
- 22.04. Nathalie Tveiterås Kjelstad
- 22.04. Magnus Magnussen Døskeland
- 22.04. Simen Røed
- 22.04. Nicoline Juliane Bøen-Flygansvær

- 22.04. Ida Nævdal-Sletta
- 29.04. Ingrid Lie-Østerbø
- 29.04. Henrik Helland Kaada
- 29.04. Elise Solberg-Hansen
- 29.04. Synva Berge Aksnes
- 29.04. Ida Djuve Rosnes
- 29.04. Tiril Sofie Askeland Eide
- 06.05. Sofie Skulstad Bjerke
- 06.05. Herman Bergesen Hansen
- 06.05. Bertine Takseth Nilsen
- 06.05. Askel Oppistov Nilsen
- 06.05. Mariel Beisland
- 06.05. Thea Saue Kristiansen
- 13.05. Sara Andreassen
- 13.05. Hedda Helen Nepstad Husa
- 13.05. Matilde Pedersen
- 13.05. Joel August Brekke Nøttveit
- 13.05. Kristian Rød
- 13.05. Hedda Østgård Håvardstun

vigde

- 05.05. Kristin Nordbustad og Magne Toft
- 12.05. Mona Gudmundsen og Robert Larsen

begravelser

- 09.03. Martha Johanna Nordås
- 13.03. Fryd-Karin Krüger
- 14.03. Dag Are Sandal
- 23.03. Serina Indahl
- 23.03. Magnar Stana
- 04.04. Harald Malvin Haukeland
- 12.04. Britt Frisvold
- 13.04. Peder Johan Midtsæter
- 19.04. Jan Henrik Øvrebø
- 02.05. Jan Sigfred Bruvik
- 03.05. Erna Bårtvedt Andersen
- 04.05. Jan Sigfred Bruvik
- 04.05. Benedicte Blokhus

gudstjenester

Søndag 27. mai, kl 11.00:
Pinsedag. Høytidsgudstjeneste. Apostegj. 2.1-11. Kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 28. mai kl 19.30:
2 pinsedag. Fellesgudstjeneste for Fana prosti i Søreide kirke.

Søndag 3. juni kl 11.00:
Treenighetssøndag. Luk 10,21-24. Sogneprest Arne Brekke Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 10. juni kl 11.00:
2. søndag i treenighetstiden. Joh 3,26-30. Sogneprest Arne Brekke Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 17. juni kl 11.00:
3. søndag i treenighetstiden. Joh 1, 35-51. Kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 24. juni kl 11.00:
4. søndag i treenighetstiden. Matteus 16,24-27. Kap. Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe.

Søndag 1. juli kl 11.00:
5. søndag i treenighetstiden. Ingen gudstjeneste i Skjold. Se Birkeland eller Fana kirke.

Søndag 8. juli kl 11.00:
6. søndag i treenighetstiden. Matteus 16,13-20. Kap. Bjørn Moe. Nattverd. Dåp.

Søndag 15. juli kl 11.00:
7. søndag i treenighetstiden. Ingen gudstjeneste i Skjold. Se Birkeland eller Fana kirke.

Søndag 22. juli kl 11.00:
8. søndag i treenighetstiden. Markus 12,37b-49. Vikar. Nattverd. Dåp.

Søndag 29. juli. kl 11.00:
9. søndag i treenighetstiden. Ingen gudstjeneste i Skjold. Se Birkeland eller Fana kirke.

Søndag 5. august kl 11.00:
10. søndag i treenighetstiden. Matteus 18, 21-35. Kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd.

Søndag 12. august kl 11.00:
11. søndag i treenighetstiden. Markus 2, 23-28. Sogneprest Arne Brekke. Dåp, nattverd.

Søndag 19. august kl 11.00:
12. søndag i treenighetstiden. Lukas 8,1-3. Kapellan Bjørn Moe. Nattverd. Dåp.

Lørdag 25. august. Kl. 11.00.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Brekke/Eman.

Lørdag 26. august. Kl. 13.30.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Brekke/Eman.

Søndag 27. august. Kl. 11.00.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Brekke/Eman.

Søndag 27. august. Kl. 13.30.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Brekke/Eman.

Lørdag 1. sept. Kl. 11.00.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Moe/Eman.

Lørdag 3. sept. Kl. 11.00.
Konfirmasjonsgudstjeneste. Moe/Eman.

Søndag 2. sept. Kl. 11.00.
14. søndag i treenighetstiden. Lukas 17, 7-10. Kapellan Bjørn Moe. Dåp, nattverd, kirkekaffe.